

KANUKOKA-p siunissami ilusissaa

Kattuffiup ilusaata allannguutissaanik siunnersuut

KANUKOKA-p nutaamik ilusilerneqarnissaata periusissiorneqarnissaatalu sulissutigineqarnerani arlalitsigut misissueqqissaartoqarpoq suliaq tamanna aaqqissuulluakkamik ingerlanneqarniassamat. Periusissiornerit (strategiiliornernit) allanit allannerussutigisaa pingaartoq tassaavoq tamatumuma peqatigisaanik aamma ilutsip (strukturip) allanngortinneqarnissaa piumasarineqarmat. Taamaalilluni aqutseriaatsip allanngortinneqarsinnaanera sammineqangaatsiartariaqalersimavoq kommuninit siulersuisunillu kiassaaticineqartarsimasut eqqarsaatigalugit.

Suliassaq siulleq taamaalilluni tassaasimavoq ilutsimik nutaamik siunnersuusiornissaq, periusissior-nissami apeqqutaasussaammat Kattuffimmut pisinnaatitsissut qanoq ittuussanersoq.

Ilusissamik nutaamik siunnersuut kommunini allaffissornikkut pisortaasunik oqaloqatiginnissuti-gereerlugu KANUKOKA-p pisortaanit kommunini oqaluuserisassanngorlugu nassiuunneqarsima-voq. Siunnersuummut ilaapput **Siunertamut** (vision) oqaasertaliussat, tamatumalu ataani **Pin-gaartitassanut** (mission) oqaasertaliussat Siunertamut ikorfersuisussat.

Politikkikkut ilusissamik nutaamik siunersuut makkuninnga imaqarpoq:

- KANUKOKA-p siulittaasua kommunalbestyrelsinut ilaasortat akornannit qinerneqartar-tussaq aalajangersimasumik siulitaasuussasoq, tassa kommunalbestyrelsimut ilaasortaa-nermunit sulinngiffeqarallartassalluni.
- Siulersuisunut ilaasortat tassaassasut borgmesterit aamma borgmesterit tulliisa aappaat / kommunalbestyrelsinu ikinnerussuteqartut siulersortaat.
- Aallartitatut ataatsimiittartoqarneq atorunnaarsinneqassasoq, taarsiullugulu ukiumoor-tumik kommunit ataatsimeeqatigiittalissasut aningaasaqarnermut ataatsimiititalianit pe-gataaffigineqartartussamik.

Siunertap (visionip) ima oqaasertalerneqarnissaa siunnersuutaavoq:

”KANUKOKA-p isumannaassavaa nukittorsarlugulu kommunit sunniuteqarnerat kiffaanngis-suseqartumillu ingerlatsisinnaanerat, kommunillu nammineerlutik sulisinnaassusianni killilius-sassat pitsaanerpaat pilersissallugit”.

Pingaarteqarpoq erseqqissassallugu **Siunertaq** tassaammat anguniagaq pingaarneq ”qaqugorsu-armut” atorsinnaasussaq.

Pingaartitassanut (missioninut) oqaasertaliussassatut siunnersuutaagallartut imaapput:

- *Kommunini ingerlatsineq nukittorsarumallugu, ineriartorerallu peqataaffigiumallugu, piginnaasanik ineriartortitsinikkut ilisimasanillu agguasseqatigiittarnikkut.*
- *Kommunit soqutigisaat nammineernerallu nuna tamakkerlugu suliniutinut sanilliullugu isumannaarumallugu.*
- *Kommunit peqataanerat isumannaarumallugu ataqatigiissarumallugulu, pissutsinut toqqaannartumik toqqaannangitsumillu kommunit ulluinnarni ingerlatsinerannut atatillugu.*
- *Kommunit digitaliusumik ineriartorerat isumannaarumallugu ataqatigiissaarumallugulu, suleriaatsit kiisalu innuttaasunik sullissineq eqaatsumik ingerlanniarlugu.*
- *Kommunini suliaasaqarfinnut tunngasumik nalinginnaasumik ilisimasat pitsaanerumik pigineqarnissaat isumannaarumallugu, ataatsimeersuartitsisarnerit, pikkorisasaarnerit ataatsimiittarnerit paasissutissiisarnerillu aqutigalugit*
- *Kommunit pillugit paasissutissanik katersineq ingerlatitseqqittarnerlu, aamma kommunini suliaasaqarfinnut tunngasumik ilisimatusarneq tapersersorumallugu.*
- *Kommunini ulluinnarni sulinermi innuttaasunillu kiffartuussinermi eqaatsumik naamma-ssisaqarsinnaalluarfiusumillu suleriaaseqarnissaq isumannaarniarumallugu.*

Pingaartitassanik oqaasertaliisarnerit piffissap ingerlanerani allanngortarsinnaapput Siunertamik ikorfersuinermi naleqartitanik imaqartamik.

Periusissap (strategiip) piareersarneqarnerani aallaavigineqarpoq politikikkut aqutsinermi ilusissamik nutaamik siunnersuut, siulersuisut katitigaanerisa allanngortinneqarnissaannik aammalu kommunalbestyrelsit toqqaannarnerumik pisinnaatitaaffiliisarnissaannik imaqartoq. Tamatumunnga atatillugu erseqqissartariaqarpoq periusissat allatorneqarsimasut akuerisaanngimmata, tassaallutilli Siunertaq Pingaartitallu aallaavigalugit oqallisissiat kommunit kissaatigisaat allanngutigitikkusutaallu tunngavigalugit iluarsaaneqarsinnaasut.

Tamatuma peqatigisaanik **malittarisassanik nutaanik** aamma **suleriaasissamik aalajangersakkanik** nutaanik siunnersuusiortoqarpoq politikikkut aqqissuussaanerup ilusissaanik siunnersuut tunngavigalugu (ilanngussaq 1 aamma ilanngussaq 2). Malittarisassanut suleriaasissamillu aalajangersakkanut maannamut atuttunut sanilliullugit allannguutit pingaarnepaat tassaapput Siunertamut oqaasertaliinerit ilanngunneqarnerat kiisalu KANUKOKA-p toqqaannartumik isumaqatigiissuteqarfigisinnaanngisai imaluunniit aalajangiiffigisinnaanngisai pineqartillugit kommunit namminersortuunerata tunngavigineqartussaataa. Tamatuma kingunerisaanik siulersuisut aalajangiineri aatsaat isumaqatigiinnikkut (konsensus) pisinnaasassapput aammalu aalajangiiffigisassat isumaqatigiissutigineqarsinnaanngitsut kommunalbestyrelsinut ingerlateqqinneqartassallutik aalajangiiffigisassanngorlugit. Taa-

maalilluni kommunalbestyrelsit namminersortuunerat qulakkeerneqassaaq aammalu kommunit pisariaqartitat kissaatigisaallu assigiinngitsut nunamut tamarmut tunngatillugu nukit-torsarneqassallutik.

Malittarisassat allannguutissaat saqqummiunneqartut akuerineqassappata isumaliutigisari-aqalissaaq **kattuffiup aqqanut** tamanna sunniuteqartinneqassannginnersoq (takuuk ilanngus-saq 3). Ateq Kalaallit Nunaanni Kommunit Kattuffiat, KANUKOKA, kattuffiup immikkuul-larissuuneranik pingaartumillu *nammineq aalajangiisartuuneranik* ersersitsivoq. Kisianni siunnersuutit saqqummiunneqartut ersersitsippot kissaatigineqartoq tassaasoq *suleqatigiiffik*, kommunalpolitikkimi nunamut tamarmut soqutiginaateqartut pillugit oqaaseqartarfiussaq.

Taamaattumik inassutigineqarpoq kattuffiup allamik atserneqarnissaa oqaluuserineqassasoq. Er-seqqissumik siunnersuutigineqarpoq "Kommunit Suleqatigiiffiat" taaguutigineqalissasoq. Ta-manna naapertuuppoq KANUKOKA-p ukiuni kingulliunerusuni pissuserilersimasaanut, tassa kommunit sinnerlugit aalajangiisartuujunnaarluni kommuninut ilitsersuisutut siunnersuisutullu – minnerunngitsumillu suleqatigiiffigisinnaasatigut suleqatigiiffittut - atuunnerulersimalluni. Pis-suserlu tamanna kommunit aqqissuussaaneranni nutaami ineriartortillugulu aallunneqassasoq malittarisassanut nutaanut siunnersuutitigut malunnartinneqarpoq.

Atitooq "Kalaallit Nunaanni Kommunit Kattuffiat" piffissami allami kommunit 18-iugallar-ne-ranni peqatigiiffeqarnikkut aqqissuussinitoqqat naluneqanngitsut nalinginnaasut tunngavigalugit aalajangiunneqarsimasoq piffissamut atuuffigisaminut tulluartsuunimavoq. Ullumi taaguut eqaan-nerusoq "Kommunit Suleqatigiiffiat" inissisimaffimmut suliaasanullu kissaatigineqartunut tulluarnuavoq.

Tassa naatsumik oqaatigalugu isumasioqatigiinnermi peqataasut makku oqaluuserissagaat inassutigineqarpoq:

- **Siulersuisut katitigaaneranni allannguutigitinniarneqartut aamma siulit-taasup inissisimaneera**
- **Aallartitat ataatsimiittartut atorunnaarsinniarneqarnerat**
- **Malittarisassanut siunnersuutit (ilanngussaq 1)**
- **Suleriaasissamik aalajangersakkanut siunnersuutit (ilanngussaq 2)**
- **Siunertamik oqaasertaliineq KANUKOKA-p siunissami atuunnissaanut naleqqulluartsuunersoq**
- **Pingaartitassanik oqaasertaliineq naleqqulluartsuunersoq KANUKOKA-llu siunertassaanut ikorfartuisuunersoq**
- **Kattuffiup allamik atserneqarnissaa (allakkiaq, ilanngussaq 3)**
- **Anguniakkat periusissiallu (skema, ilanngussaq 4)**

Periusissiornerup ingerlaqqinnissaa

KANUKOKA-p ataatsimoortumik inaarutaasumillu periusissiornerissaanut tunngavissaqarumalluni arlalitsigut misissueqqissaartoqarsimavoq. Isumasioqatigiinnermi matumani suleqatigiikkaat aarluni isummersornissanut tunuliaqutsiissutitut paasissutissat tulliuttut misissuinerit taakku tunngavigalugit allagaapput:

Siullermik suliassaqarfiit assigiinngitsut KANUKOKA suliassaqarfigisai suussusersineqarput aaqjissuussamillu allatorneqarlutik. Kattuffiup ulluinnarni sulinera pingaarnerusutigut oqaatigisagaanni arlalitsigut allannguuteqarsimavoq, tassa kommunit sinnerlugit aalajangiisartuujunnaarluni kommunit ilitsersuisutut siunnersuisutullu atuunnerulersimalluni.

Aamma missingersuusiortarnikkut suleqatigiittarnissamik isumaqatigiissutit nutaap kingornatigut malunnaatilimmik allanngortoqarpoq, tassa pisortat suliassaqarfiisa ataqatigiinnerulernissaat anguniarneqalermat. Tamanna kingullertigut malunniuppoq Naalakkersuisut naalakkersuisoqarfinnut tamanut naalakkiisimmata KANUKOKA attavigeqqullugu suliassaqarfiit kommunit tunniunneqarsinnaasut nalunaarsorneqarnissaat pillugu, taamaalilluni suliassaqarfinnik assigiinngitsunik kommunit nussuineq aallartinniassamat.

Missueriaaseq PESTEL tunngavigalugu misissuinerup inenera tassaavoq KANUKOKA-p suliassatigut inissisimamillu allanngorsimasoq, kisiannili kattuffik politikikkut allaffissornikkullu ataqatigiissaarisut pingaaruteqartorujussuannorsimasoq pisortat suliassaqarfiini iluarsaaqqinniarnerit allannguiniarnerillu eqqarsaatigalugit. Taamattaq KANUKOKA Namminersorlutik Oqartussanik isumaqatigiissuteqaqataasartut isumaqatiginninniartuusartutullu akuerisaavoq, taamatullu kattuffinnik nuna tamakkerlugu atuuttunik isumaqatigiissuteqartartut, taamaattumillu kattuffik kommunit politikikkut aningaasaqarnikkullu periarfissaat eqqarsaatigalugit pingaaruteqartorujussuarmik inissisimalluni.

Ilanngullu taasariaqarpoq KANUKOKA-p kommunalpolitikimi sinnisutut akuerisaanermigut nuna tamakkerlugu iliuserineqartartut sumiiffinnut nunallu immikkoortuinut naleqqussarneqararnissaannut sunniuteqartitaasarnera annerujartuinnartumillu sunniuteqartitaasalersinnaanera. Teknologii mut tunngasuunerisut eqqarsaatigalugit KANUKOKA qitiusumik inissisimavoq pisortat ataatsimoorussamik digitalimik ineriartortitsiniarneranni, taamatullu teknikkikkut aaqiissutissat tungaasigut kommunit iluaqutaasussamik siunnersuineri.

KANUKOKA-p pinngortitamut avatangiisinullu tunngatillugu suliqaarnermi pingaarutaa uaniippoq kommunit ilisimasanik katersuiffugami, tamatumalu peqatigisaanik assersuutigalugu eqqalerinermut tunngatillugu iliutsini ataqatigiissaarisuugami. Sumiiffinni nunallu immikkoortuini kommunit avatangiisinik mianerinninneq tunngavigalugu ”qorsuusumik” suliniutaat KANUKOKA-p tapersersugarisarpai ilisimasanik ineriartortinneqartunik ataqatigiissaarinikkut.

Kommunit, KANUKOKA-p aamma Namminersorlutik Oqartussat suleqatigiinnissamik isumaqatigiissuteqarnerannut atatillugu kattuffiup inatsiseqarnerup inatsisiliornemillu tungaasigut inissisimamillu nukittorsarneqarsimavoq, tassa inatsisiliassat piareersarneqarneranni sapinngisamik siusinnerpaamik KANUKOKA suleqatigisatut isumaqatigiissuteqarfigisartakkatullu toqqaannartumik akuutinneqartalernissaa siunertaammat, taamaalillutillu kommunit isumaasa piaartumik akuutinneqartalernissaat qulakkeeruminarnerulissalluni.

Tamakku aallaavigalugit nalunaarsorneqarput KANUKOKA-p sulineranut, taamatullu aamma kommunit aqutsinerannut, sunniuteqartartut assigiinngitsut assigiinngisitaartunik nukittussusillit – **attuumassuteqartunik avataaneersunik attuumassuteqartunillu akornatsinninngaaneersunik** taasavut (stakeholder matrix aamma stakeholder mapping).

Attuumassuteqartut akornatsinneersut soorunami tassaanerupput kommunit taakkunanilu allaffissornikkut ingerlatsiviit.

Attuumassuteqartunik avataaneersunik taasaqassagaanni Namminersorlutik Oqartussat politikkikkut/allaffissornikkut ingerlatsivittut KANUKOKA-mut sunniuteqarnerpaajupput. Suliassa qarfiilli assigiinngissuteqarput, taamaattumillu ingerlatsiviit pineqartut KANUKOKA-mut taamalu kommuninut qanoq pingaaruteqartiginertik naapertorlugu immikkoortitigaapput.

Naalakkersuisut siulittaasuata naalakkersuisoqarfia: Nunami namminermi pissutsit pil-lugit immikkoortotaqarfik naalakkersuisoqarfimmi tassaniippoq, taamalu Naalakkersuisut siulittaasuata kommunit akisussaasuvoq. Taamaattumik Naalakkersuisut siulittaasuata naalakkersuisoqarfia kommunit ingerlanneqarneranni tunngavissanut toqqaannartumik sunniuteqarpoq, ilaatigut aqutsineranut inatsimmut, kommunit nakkutigineqarnerannut, suliassa qarfiit nussorneqarneranni ataqatigiissarineranut kiisalu inatsisinut kommunit aqunneqarnerannut toqqaannartumik attuumassuteqartunut.

Aningaasaqarnemut naalakkersuisoqarfik: Kommunit aningaasaqarnikkut tunngavissaan-nut toqqaannartumik attuumassuteqarpoq. Naalakkersuisoqarfik aningaasaqarnikkut kom-munit nakkutilliivoq, sektorikkuutaartumik pilersaarusiornermik ataqatigiissarisuulluni, pisortani ataatsimoorussamik digitaliseeinikkut suliniutinik ataqatigiissarisuulluni, sulisut kattuffiinik isumaqatigiissuteqartarnernut akisussaasuulluni kiisalu ataatsimoorutunimik ta-piissutit naligiissaarutillu isumaqatigiinniutigineqartarnerini ataqatigiissarisuulluni. Aam-ma Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik akisussaaffigaa.

Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu kiisalu Ilaqutariinnermut Naalakkersuisoqar-fiit: Naalakkersuisoqarfiit taakku tamarmik suleriaatsinut piumasaqaatinullu pisortat ikior-siissuteqartarnerannut, meeqqanik inuussuttunillu isumaginninnermut, suliffissaqartitsiniar-nermut suliffeqarnermullu tamarmut attuumassuteqartunut toqqaannartumik sunniuteqar-put. Naalakkersuisoqarfiit taakkua iliuuserisartagaat kommunini sullissisut suliassaasa an-tertussusiinut toqqaannartumik sunniuteqartarput.

Ilinniartitaarnermut naalakkersuisoqarfik: Ilinniartitaanermi suliassa qarfimmu tamarmut toqqaannartumik sunniuteqarpoq taamalu aamma kommunit ilinniartitaanikkut piginnaan-ngorsaanikkullu iliuuserisartagaannut. Suliarineqartut ilaatigut qaleriippu – kommunit tungaanit isigissagaanni – Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu kiisalu Ilaqutariin-nermut naalakkersuisoqarfiit suliarisartagaat eqqarsaatigalugit. Meeqqat atuarfiata nak-kutigineqarnera ineriartortinneqarneralu aamma naalakkersuisoqarfiup akisussaaffigai.

Ineqarnermut Attaveqarnermullu naalakkersuisoqarfik: Kommunini suliffissaqarnikkut periarfissanut inuussutissarsiornikkullu ineriartornermut periarfissanut toqqaannartumik sunniuteqartarpoq.

Peqqinnissamut naalackersuisoqarfik: Kommuninut toqqaannartumik sunniutai minnerupput, kisianni peqqissaasoqarnikkut, tarnip pissusiisigut katsorsaasoqarnikkut napparsimasu-
nillu isumaginninnikkut akisussaaffiit iluarsisassartaqarput.

Piniarnermut Aalisarnermullu naalackersuisoqarfik: Kommunini allaffissornikkut inger-
latsinermut toqqaannartumik sunniuteqarnera killeqarpoq, kommunini ileqqoreqqusaliort-
arnerit kiisalu piniarsinnaanermut allagartanik licensenillu tunniussisarnerit eqqarsaatigalu-
git. Angisuumilli sunniuteqartarpoq pisassanik agguaasarnerit kommunini suliffissaqarner-
mut aningaasarsiornermullu sunniuteqartarmata.

Inatsisartut: Kommunit ingerlatsinerannut angisuumik sunniuteqarsinnaasarput Inatsisar-
tunut ilaasortat siunnersuutigisartagaat kommunit ingerlanneqarnerannut toqqaannartumik
sunniutissaqaraangata, kiisalu inatsisinut aningaasaqarnikkullu tunngavissanut allanngu-
tissatut siunnersuutit sulisussatigut aningaasatigullu periarfissanut, piginnaangorsaani-
samut, aningaasaqarnermut ulluinnarnilu ingerlatsinermut toqqaannartumik sunniuteqarsin-
naasarput.

Naalackersuisoqarfiit allat: Kommunit ingerlatsinerannut ilaannikkuinnaq sunniuteqartar-
put suliassaqaqfinni ataasiakkaani.

Sulisut peqatigiiffii (ataatsimut isigalugit): Kommunit aningaasaqarnerannut aammalu su-
lisunik aningaasanillu qanoq atuinissaannut angisuumik sunniuteqarsinnaapput. Aamma
kommunini ataasiakkaani ingerlatsiviit/immikkoortortaqaqarfiit ingerlanneqarnerannut sunni-
uteqarsinnaapput.

Qulaani taagorneqartut aallaavigalugit suussusersineqarput suliassaqaqfiit arlalissuit kommuninut
angisuumik sunniuteqarlutillu soqutiginaateqartut kiisalu suliassaqaqfiit Namminersorlutik Oqar-
tussanit ukkatarineqartut.

Suliassaqaqfiit pingaarnert tamakku periusissiorfigineqartussat (strategiiliorfigineqartussat) ske-
mami ilanngussami ”Anguniagaqaqfiit periusissallu”-mik qulequtaqartumi allattoqarneqarsimap-
put. Periusissiornermi pineqartoq tassaavoq KANUKOKA-p qanoq ililluni anguniakkat taagor-
neqartut angussanerai. Suliassaqaqfiit ataasiakkaat assigiinngitsunik immikkoortoqarput. Asser-
suutigalugu suliassaqaqfik ”sulisoqarnermi inatsisilerineq” immikkoortoqarsinnaavoq atorfinitsit-
sisarnermut soraarsitsisarnermullu tunngasunik, sullivinni avatangiisinik, isumaqatigiissuteqartar-
nermik il.il.

KANUKOKA-mut strategiiliorinissamut atatillugu pingaaruteqarpoq immikkoortut assigiinn-
gitsut aaqqiissutissaasinnaasullu suussusersinissaat kiisalu anguniakkat ataasiakkaat pingaarn-
siorlugit tullerriaarnissaat. Anguniagaqaqfiit allattorsimaffiat misissueqqissaarnermut ilagitillugu
KANUKOKA-p allattoqarfianit suliaavoq, amigaateqarsinnaavorlu.

Taamaattumik inassutigineqarpoq isumasioqatigiinnermi imaaliortoqassasoq:

- Anguniagassat allanneqarsimanngitsut kommuninullu pingaaruteqartut suussusersineqas-
sasut

- Anguniagassat ataanni immikkoortut peqataasunit suussusersineqassasut
- Immikkoortunut taagorneqartunut aaqqiissutissanik peqataasut siunnersuuteqassasut.

Ilanngussat:

Ilanngussaq 1: Malittarisassanut nutaanut missiliuusiaq

Ilanngussaq 2: Suleriaasissamik aalajangersakkanut missiliuusiaq

Ilanngussaq 3: Allakkiaq: Kattuffiup aqqa ilisarnaataalu

Ilanngussaq 4: Skema suleqatigiikkuutaarnermi atugassaq: Anguniagaqarfiit periusissallu